

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 8 stycznia 2020 r.

Poz. 197

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.909.2019 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 2 stycznia 2020 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XII/96/2019 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie o zmianie uchwały w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, jako sprzecznej z art. 97 ust. 5 w związku z art. 97 ust. 1a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.), dalej jako „ustawa” i art. 7 Konstytucji RP.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 26 listopada 2019 roku Rada Miejska w Szczyrku podjęła uchwałę Nr XII/96/2019 w sprawie o zmianie uchwały w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia. Mocą przepisów tej uchwały Rada Miejska w Szczyrku znówelizowała uchwałę Nr LVI/377/2018 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 25 września 2018 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia. Przepisem § 1 uchwały nadano nowe brzmienie § 4 ust. 1 zmienianej uchwały. W wyniku nowelizacji treść § 4 ust. 1 uchwały zmienianej przybrała postać tabeli, w której w kolumnie pierwszej Rada Miejska w Szczyrku określiła 4 poziomy dochodu uzyskiwanego przez osobę samotnie gospodarującą lub osobę w rodzinie (wg kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy). Pierwszy poziom dochodu ustaliła jako przedział: „powyżej 100% do 150% włącznie”, drugi jako przedział: od „powyżej 150% do 200% włącznie”, trzeci jako przedział: od „powyżej 150% do 200% włącznie” i czwarty „powyżej 250%”. Każdemu z tych poziomów Rada Miejska przyporządkowała właściwą odpłatność ustaloną w stosunku % do średniego kosztu utrzymania osoby w ośrodku wsparcia w wysokości odpowiednio: 30%, 60%, 90% i 100%.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 3 grudnia 2019 roku.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż jest ona niezgodna z prawem. Uchwała bowiem w sposób nieprawidłowy określiła zasady ponoszenia odpłatności z tytułu udzielenia pomocy w formie tymczasowego pobytu w schronisku dla osób bezdomnych oraz w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Zgodnie z art. 97 ust. 5 ustawy, rada powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. W treści przepisów art. 51 ust. 2, ust. 4 i ust. 5 ustawy uregulowano, iż ośrodek wsparcia jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu. Ośrodkiem wsparcia, o którym mowa w ust. 1-3, może być ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dzienny dom pomocy, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz klub samopomocy. Za ośrodek wsparcia uznaje się również schronisko dla osób bezdomnych pomimo nieświadczania w nim usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.

Dalej, należy wskazać, iż zgodnie z art. 97 ust. 1 ustawy, opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając

przyznany zakres usług. Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego.

Zgodnie zaś z przepisem art. 97 ust. 1a ustawy, w przypadku osoby bezdomnej skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych albo schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie ma zastosowania ust. 1 zdanie drugie. Jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego, opłata nie może być wyższa niż 30% dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie osoby skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych, a w przypadku schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie może być wyższa niż 50% tego dochodu.

Dodatkowo, wymaga podkreślenia, iż zgodnie z art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wskazany powyżej przepis Konstytucji RP stanowi jedną z podstawowych zasad działania organów administracji publicznej czyli zasadę praworządności. Trzeba wskazać, iż przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Przekroczenie kompetencji przez radę gminy przy podejmowaniu uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje. Podobne skutki prawne wiązać należy również z niewypełnieniem przez Radę delegacji ustawowej. Powyższe stanowisko organu nadzoru, potwierdza uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000 r. (sygn. akt I SA/Wr 1798/99, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), w którym stwierdzono, iż *Opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.*

W ocenie organu nadzoru przyjęte przez Radę Miejską w Szczyrku szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia nie wypełniają delegacji ustawowej wskazanej w art. 97 ust. 5 ustawy. W przedmiotowej uchwale nie określono bowiem – stosownie do treści art. 97 ust. 1a ustawy – zasad odpłatności dla osoby bezdomnej skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych albo schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi – której dochód (ustalony jako dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie) nie przekracza kwoty kryterium dochodowego. Określenie odpłatności dopiero dla dochodu uzyskiwanego przez osobę samotnie gospodarującą lub osobę w rodzinie (wg kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy) przekraczającego pułap 100% ustawowego kryterium dochodowego, powoduje, że odpłatność wynikająca z art. 97 ust. 1a ustawy została przez Radę całkowicie pominięta. Ponadto, organ nadzoru sygnalizuje, że ustalenie odpłatności za pobyt w schronisku dla bezdomnych lub w schronisku dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi następuje w oparciu o dochód osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie, a nie w oparciu o średni koszt utrzymania osoby w ośrodku wsparcia, jak to ma miejsce w § 1 uchwały.

W konsekwencji należy stwierdzić, że Rada Miejska w Szczyrku nie określiła szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia w sposób wystarczający i kompleksowy, a tym samym naruszyła w sposób istotny art. 97 ust. 5 ustawy w związku z art. 97 ust. 1a ustawy i art. 7 Konstytucji RP, poprzez niewypełnienie w całości treści delegacji ustawowej stanowiącej podstawę do podjęcia przedmiotowej uchwały.

Na marginesie należy podnieść, że w wyniku wprowadzonej zmiany, przepis § 4 ust. 1 uchwały Nr LVI/377/2018 Rady Miejskiej w Szczyrku z dnia 25 września 2018 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia pozbawiony został części wprowadzającej o treści: *Opłaty za pobyt w ośrodku wsparcia ustala się według następujących zasad:*. Dyspozycja tego przepisu sprowadziłaby się jedynie do elementu tabelarycznego, w konsekwencji czego nie posiadałaby właściwej treści normatywnej.

Mając na uwadze powyższe stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały w całości należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak